

פרשת בלק

לא הביט און ביעקב ולא ראה עמל בישראל ה' אלוקיו עמו ותרועת מלך בו (כג א),

בגמ' (קידושין מ, א) איתא 'אמר רב אסי אפילו חשב אדם לעשות מצוה ונאנס ולא עשאה מעלה עליו הכתוב כאילו עשאה, מחשבה רעה אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה שנאמר און אם ראיתי בלבי לא ישמע ה', ואלא מה אני מקיים הנני מביא אל העם הזה רעה פרי מחשבותם, מחשבה שעושה פרי הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה מחשבה שאין בה פרי אין הקדוש ברוך הוא מצרפה למעשה, ואלא הא דכתיב למען תפוש את (בית) ישראל בלבם אמר רב אחא בר יעקב ההוא בעבודת כוכבים הוא דכתיב דאמר מר חמורה עבודת כוכבים שכל הכופר בה כמודה בכל התורה כולה, עולא אמר כדרב הונא דאמר רב הונא כיון שעבר אדם עבירה ושנה בה הותרה לו הותרה לו סלקא דעתך אלא נעשית לו כהיתר', ומבואר דבג' דברים יליף מקראי דהקב"ה מצרף מחשבה למעשה, באופן שעשה העבירה לבסוף כמש"כ רש"י לבאר הא דעשה פרי, ובמחשבת ע"ז, ובעבר ושנה דנעשית לו כהיתר.

ונראה לבאר, דזהו מש"כ הכא בקרא לפי סדר הדברים שבאו לרמז על הנך ג' דברים שנשנו בגמ' מקראי, 'לא הביט און ביעקב' היינו דאימתי אין הקב"ה שם ליבו למחשבה בבני יעקב שחוטאים, בג' דברים, כשלא ראה עמל בישראל והיינו שלא עשה מעשה העבירה לבסוף, וכשה' אלוקיו עמו כשאין בו מחשבת ע"ז אלא ה' עמו, ותרועת מלך בו שלא פרק מעליו עול מלכות שמים ונעשית לו כהיתר, דרק בהנך שלשה הקב"ה מביט למחשבה ומעניש עליה.

מקור: רבי אברהם יהושע סאלאווייציק שליט"א